

Tregu i Punës 2017

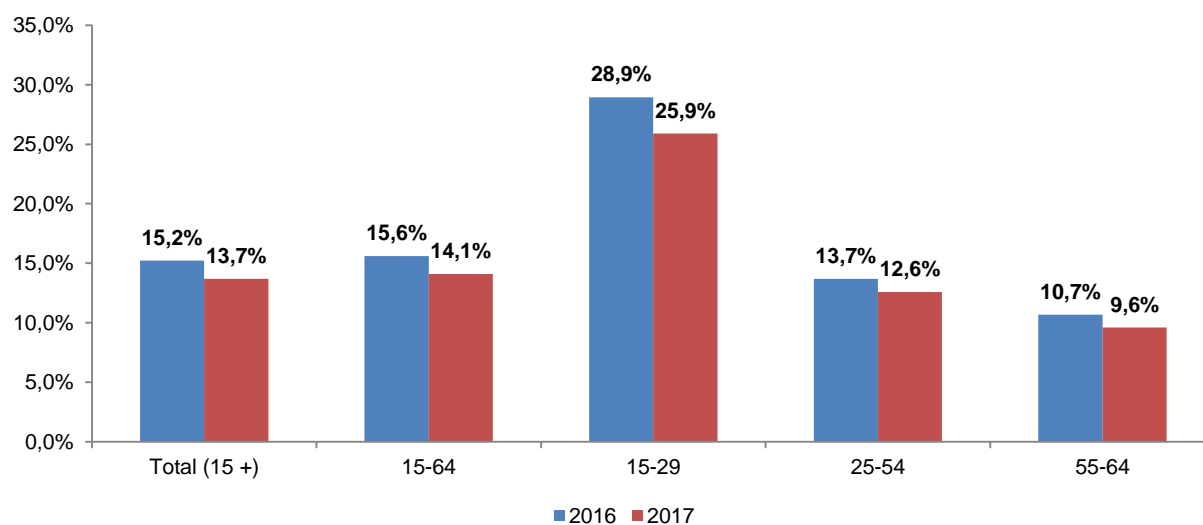
Tiranë, më 03 Maj 2018 : Bazuar në vlerësimet e Anketës së Forcave të Punës, gjatë vitit 2017, numri i personave në forcën e punës është 1.385 mijë persona. Femrat përbëjnë 42,6 % të forcës së punës dhe meshkujt 57,4 %. Të punësuar janë 1.195 mijë persona, ku femrat përbëjnë 43,2 % të të punësuarve dhe meshkujt 56,8 %. Numri i të papunëve vlerësohet të jetë 190 mijë persona, ndër të cilët 39 % janë femra dhe 61 % janë meshkuj.

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës për popullsinë 15-64 vjeç është 66,8 %. Për meshkujt e moshës 15-64 vjeç shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës është 18,1 pikë përqindje më e lartë sesa për femrat.

Shkalla e punësimit për popullsinë 15-64 vjeç është 57,4 %. Shkalla e punësimit për femrat është 50,3 % dhe për meshkujt 64,3 %. Hendeku gjinor në punësim për këtë grup-moshë është 14,0 pikë përqindje.

Sektori i shërbimeve dhe sektori bujqësor kanë përqindjen më të lartë të të punësuarve me përkatësisht 42,4 % dhe 38,2 % të të punësuarve gjithsej. Në vitin 2017, rezulton se 44,1 % e të punësuarve janë të punësuar me pagë, 35,8 % janë të vetë-punësuar (punëdhënës ose të vetëpunësuar pa të punësuar të tjerë) dhe 20,1 % janë punëtorë pa pagesë në biznesin e familjes.

Fig.1 Shkalla e papunësisë sipas grup-moshave

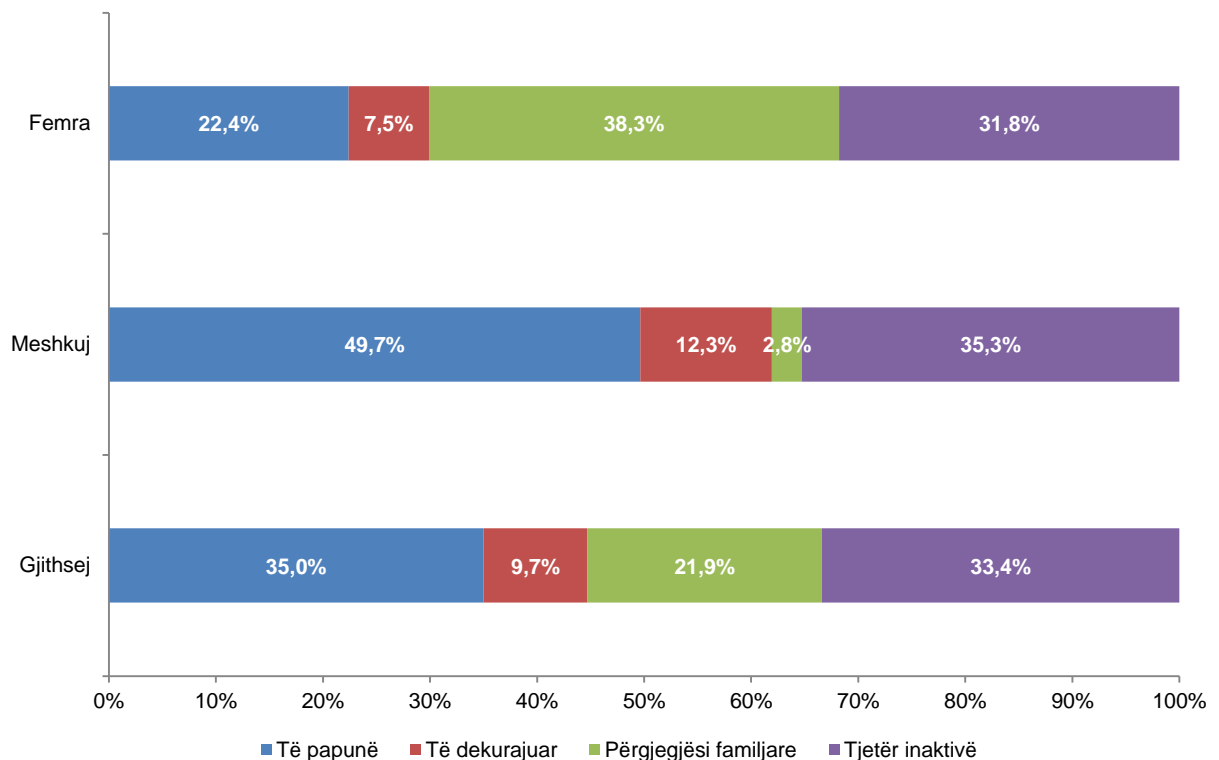

Shkalla zyrtare e papunësisë, për popullsinë 15 vjeç e lart, është 13,7 % dhe shënon një ulje me 1,5 pikë përqindje krahasuar me vitin 2016. Për meshkujt, shkalla e papunësisë është 2 pikë përqindje më e lartë sesa për femrat.

Shkalla e papunësisë për të rinjtë e moshës 15-29 vjeç është 25,9 %, (27 % për meshkujt dhe 24 % për femrat). Krahasuar me vitin pararendës, shkalla e papunësisë së të rinjve ka rënë me 3 pikë përqindje.

Në vitin 2017, të rinjtë e moshës 15-29 vjeç të cilët nuk janë të punësuar dhe nuk janë duke ndjekur shkollën apo ndonjë formim profesional përbëjnë 29,7 % të të rinjve gjithsej.

Fig. 2 Të rinjtë (15-29 vjeç) jo në punësim dhe as duke ndjekur shkollën, sipas statusit në tregun e punës, 2017

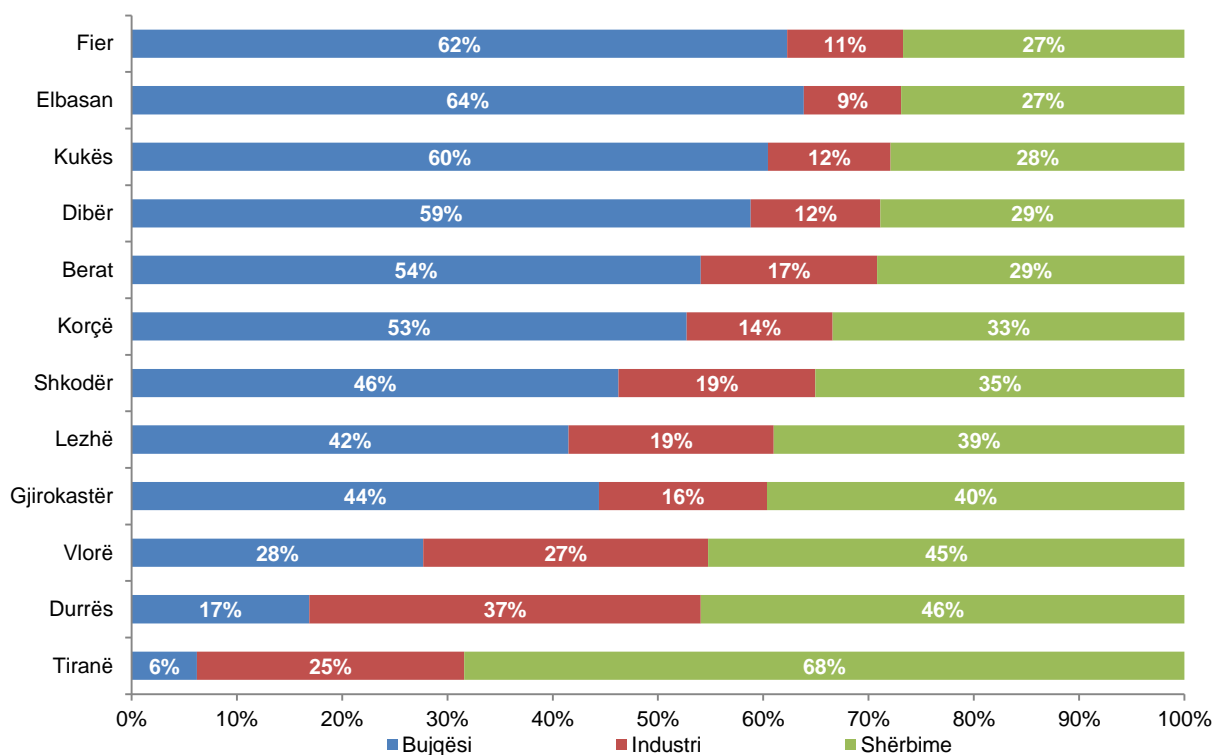
Në grupin e të rinjve që nuk janë të punësuar dhe nuk janë as duke ndjekur shkollën apo ndonjë formim profesional, 35,0 % klasifikohen si të papunë. Pjesa tjetër, janë jashtë tregut të punës për arsye se janë ose të dekurajuar (9,7 %), ose duke përbushur detyra dhe përgjegjësi familjare (21,9 %), ose për arsye të tjera (33,4 %).

Qarqet

Një analizë mbi baza rajonale, tregon që në vitin 2017, qarqet me shkallë punësimi më të lartë për popullsinë 15-64 vjeç janë: Elbasani (61,2 %), Dibra (55,5 %) dhe Fieri (54,7 %). Ndërsa qarqet me shkallë punësimi më të ulët janë Durrësi (45,7 %) dhe Vlora (44,9 %). Për të njëjtën popullsi, qarqet me shkallë papunësie më të lartë janë Qarku i Vlorës me 23,9 % dhe ai i Tiranës me 16,7 % ndërkohë që shkalla më e ulët vërehet në qarkun e Dibrës me 7,4 %.

Në vitin 2017, në qarkun e Tiranës, punësimi në bujqësi zë një përqindje shumë të vogël të punësimit gjithsej (6,2 %). Nga ana tjetër, pjesa më e madhe e të punësuarve janë të angazhuar në sektorin e shërbimeve (68,4 %). Një peshë të konsiderueshme zë edhe industria (25,4 %).

Fig. 3 Struktura e punësimit sipas qarqeve dhe sektorëve të ekonomisë, 2017

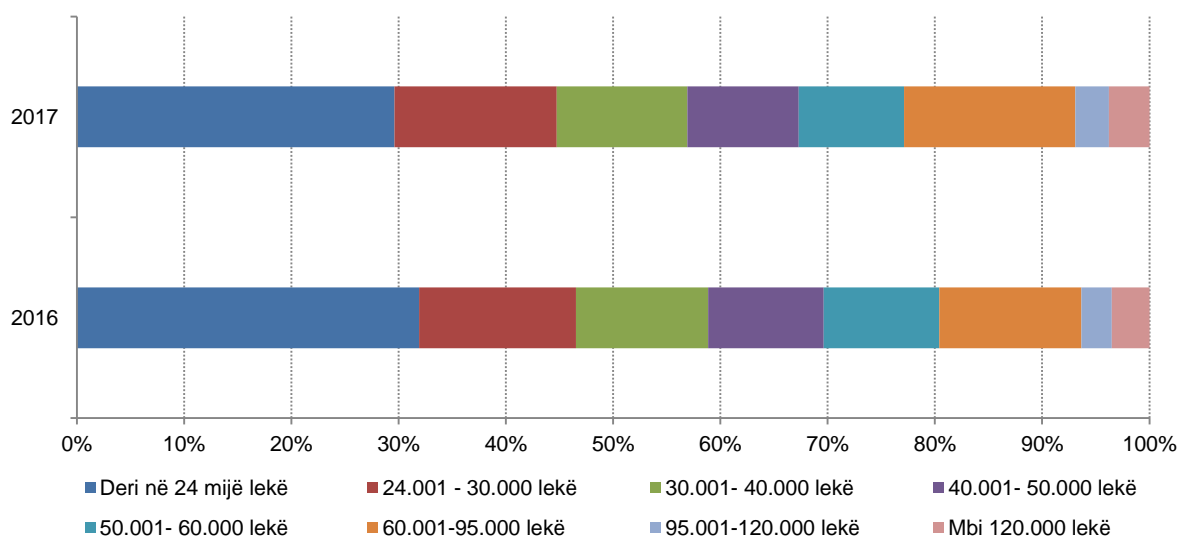
Pagat

Në vitin 2017, paga mesatare mujore bruto¹ në Shqipëri është 48.967 lekë. Paga mesatare mujore bruto është mbi nivelin mesatar për aktivitetet ekonomike si: Aktivitetet Financiare dhe të sigurimit; Administrata publike dhe mbrojtja; sigurimi social i detyrueshëm; arsimi; shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale. Ndërsa aktivitetet ekonomike me pagë poshtë nivelit mesatar janë: Tregtia me shumicë dhe me pakicë; riparimi i automjeteve dhe motorçikletave; transporti dhe magazinimi; aktivitetet e akomodimit dhe shërbimit ushqimor; dhe Bujqësia, Silvikultura dhe Peshkimi.

Hendeku gjinor në paga është 10,5 %. Hendeku gjinor në paga është më i theksuar mes punonjësve që janë të punësuar në ndërmarrjet ekonomike që i përkasin grup-aktivitetit ekonomik “Industria nxjerrëse; përpunuese; energjia elektrike, gazi, avulli dhe furnizimi me ajër të kondicionuar; furnizimi me ujë; aktivitetet e trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, rehabilitimit”. Për këtë grup-aktivitet, hendeku gjinor në paga është 35,3 %. Krahsuar me vitin e mëparshëm hendeku gjinor në paga për këtë grup aktivitetesh ka rënë me 2,5 pikë përqindje.

Gjatë vitit 2017, 29,6 % e kontribuesve në kategorinë e të punësuarve me pagë marrin një pagë mesatare mujore bruto deri në nivelin e pagës minimale zyrtare. Për vitin 2017, paga minimale zyrtare është 24.000 lekë.

Fig.4 Shpërndarja e kontribuesve të punësuar me pagë sipas grupimeve të pagës mesatare mujore bruto

¹Paga mesatare mujore bruto është llogaritur me të dhënat e listë-pagesave të deklaruara nga ndërmarrjet ekonomike pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve

Në vitin 2017, grup-profesionet më të paguara janë:

- Ligjvënësit, nëpunësit e lartë të administratës shtetërore dhe drejtorët ekzekutivë;
- Specialistët me arsim të lartë (profesionistë); dhe
- Teknikët dhe specialistët në zbatim.

Ndërsa grup-profesionet me pagë nën nivelin mesatar janë:

- Punonjës të kualifikuar të bujqësisë pyjeve dhe peshkimit;
- Punëtorët e profesioneve elementare; dhe
- Zejtarët, artizanët dhe profesione të lidhura me to.

Shënim metodologjik

Shkalla e punësimi: Numri i personave të punësuar në moshë 15 deri 64 vjeç pjesëtuar me popullsinë në moshë 15 deri 64 vjeç.

Shkalla zyrtare e papunësisë: Numri i personave të papunës të moshës 15 e lart pjesëtuar me numrin e personave në forcën e punës (të punësuar e të papunë) të moshës 15 vjeç e lart.

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës: numri i personave në moshë 15 deri 64 vjeç në forcën e punës pjesëtuar me numrin e popullsisë në moshë 15 deri 64 vjeç.

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës dhe shkalla punësimi llogariten për popullsinë e moshës 15 deri në 64 vjeç. Ndërsa shkalla e papunësisë llogaritet për popullsinë ekonomikisht aktive (ndryshe forca e punës) të moshës 15 vjeç e lart. Shkallët e punësimi dhe të pjesëmarrjes në forcat e punës të llogaritura mbi popullsinë 15 vjeç e lart ndikohen nga përfshirja e personave në pension në emërues dhe kështu janë më pak kuptimplote sesa shkallët e llogaritura për popullsinë e moshës 15-64 vjeç. Ndërsa, në llogaritjen e shkallës së papunësisë për popullsinë 15 vjeç e lart, në emërues kemi popullsinë ekonomikisht aktive, e cila përfshin personat e punësuar ose në kërkim aktiv të një pune dhe të aftë për punë, dhe si rrjedhojë ky tregues nuk ndikohet nga popullsia mbi moshën e pensionit.

Paga mesatare mujore bruto llogaritet për të punësuarit kundrejt pagës dhe përfshin: pagën bazë, shtesat mbi pagë për – (a) funksione drejtuese; (b) vjetërsi në punë; (c) vështirësi në punë; dhe (d) shtesa të tjera të rregullta (tituj, grada, etj). Në pagën mesatare bruto nuk zbriten kontributet personale dhe tatimi mbi të ardhurat.